

Opiskelijapuntari tekoälyn käytöstä korkeakouluopinnoissa

Tutkimuksen tietosuojaseloste

Olet ottamassa osaa Turun yliopistossa järjestettävään tieteelliseen tutkimukseen. Tässä tietosuojaselosteessa kerrotaan, miten henkilötietojasi käsitellään tutkimuksessa.

1. Rekisterinpitäjä

Turun yliopisto

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa:

Nimi: Katariina Kulha

Puh.: 0503561623

E-mail: kasuku@utu.fi

Tutkimusryhmän vastuullinen tutkija:

Nimi: Maija Setälä

Puh.: +358 29 450 2737

E-mail: [maiseta@utu.fi](mailto:maiset@utu.fi)

2. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Turun yliopiston tietosuojavastaava on tavoitettavissa sähköpostitse dpo@utu.fi ja puhelimitse +358294503009.

3. Kuvaus tutkimuksesta ja henkilötietojen käsittelystä

Tutkimuksessa selvitetään korkeakouluopiskelijoiden näkemyksiä tekoälystä sekä siitä, miten tekoälyä tulisi ja ei tulisi käyttää opiskelussa ja opetuksessa. Tutkimuksessa osallistujat keskustelevat ohjatusti pienryhmissä noin kahden tunnin ajan tekoälyn käytöstä opinnoissa. Keskustelut tallennetaan tutkimuksen suorittamista varten. Lisäksi osallistujat täyttävät kolme sähköistä kyselyä. Tutkimuksen toteuttamisen lisäksi Opiskelijapuntarissa tuotetaan materiaalia yliopiston tekoälylinjausten kehittämiseksi.

Tutkimuksessa kerättäviä suoria henkilötietoja ovat osallistujan sähköpostiosoite sekä osallistujan kuva ja ääni, jotka tallentuvat videoyhteydellä keskustelujen nauhoituksen yhteydessä. Ääntä ja kuvaa ei käytetä biometriseen tunnistamiseen, vaan ainoastaan tutkimusanalyysiin. Nauhoitusten yhteydessä voi tulla esiin myös muita henkilötietoja, kuten harrastus tai työpaikka. Tutkimuksen aikana käsitellään lisäksi seuraavia henkilötietoja, jotka voivat olla epäsuoria tunnistetietoja: tutkittavien syntymävuosi, äidinkieli, tiedekunta ja poliittiset mielipiteet.

Tutkimuksen osallistujapalkkion maksua varten kerättäviä henkilötietoja ovat osallistujan nimi, osoite, puhelinnumero, henkilötunnus ja pankkitilin numero. Palkkion maksua varten kerättäviä tietoja ei yhdistetä tutkimusaineistoon.

4. Henkilöt, jotka osallistuvat henkilötietojen käsittelyyn

Maija Jäske, Turun yliopisto
Mikko Leino, Turun yliopisto
Maija Setälä, Turun yliopisto
Katariina Kulha, Turun yliopisto
Toni Wessman, Turun yliopisto
Ilkka Koiranen, Turun yliopisto
Veikko Isotalo, Turun yliopisto

5. Henkilötietojen käsittelyn kesto

Tutkimuksen kesto: 1.2.2026-30.4.2031

6. Henkilötietojen lainmukainen käsittelyperuste

Henkilötietojen käsittely perustuu tietosuoja-asetuksen 6(1) artiklan alakohtaan:

yleistä etua koskeva tehtävä:

tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastolliset tarkoitukset. Tämän kohdan nojalla käsitellään seuraavia henkilötietoja: sähköpostiosoite, syntymävuosi, äidinkieli, tiedekunta, osallistujan ääni ja kuva sekä osallistujapalkkion maksua varten kerättävät tiedot.

tieteellisten aineistojen tai kulttuuriperinnöllisten materiaalien arkistointi

rekisteröidyn suostumus

rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen

rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettu etu

7. Tutkimusaineistoon sisältyvät henkilötiedot

Tutkimuksen aikana käsitellään seuraavia henkilötietoja, jotka voivat olla epäsuoria tunnistetietoja: Tutkittavien syntymävuosi, äidinkieli, tiedekunta ja poliittiset mielipiteet. Tutkimusta koskevia yhteydenottoja varten kerätään osallistujan sähköpostiosoite, jota ei kuitenkaan yhdistetä muuhun aineistoon.

Tutkimuksen analyysivaiheessa keskusteluiden tallenteet, jotka sisältävät osallistujan kuvaa ja ääntä, litteroidaan ja litteraattit pseudonymisoidaan.

Tutkimuksen osallistujapalkkion maksua varten kerättäviä henkilötietoja ei yhdistetä tutkimusaineistoon.

8. Erityiset henkilötietoryhmät (arkaluontoiset henkilötiedot)

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja: poliittiset mielipiteet

Erityisten henkilötietoryhmien käsittely perustuu tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 kohdan alakohdtaan:

- yleistä etua koskeva tehtävä:
- tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastolliset tarkoitukset
 - tieteellisten aineistojen tai kulttuuriperinnöllisten materiaalien arkistointi
- rekisteröidyn suostumus

9. Henkilötietojen keräämisen lähteet

Tutkittavan sähköposti, syntymävuosi, äidinkieli, tiedekunta ja poliittiset mielipiteet sekä palkkionmaksua varten tarvittavat tiedot kerätään osallistujilta itseltään sähköisillä kyselylomakkeilla. Osallistujan kuva ja ääni tallentuvat keskustelujen nauhoittamisen yhteydessä.

10. Henkilötietojen suojaomienpiteet

Henkilötietoihin sovelletaan seuraavia suojaotoimia:

Tietojärjestelmissä käsiteltäviä tietoja suojataan seuraavilla tavoilla:

- käyttäjätunnus ja salasana
- käytön rekisteröinti/lokitus
- kulunvalvonta
- salaus/kryptaus
- kaksivaiheinen tunnistautuminen
- muu, mikä:

Suorien tunnistetietojen käsittely:

- Aineisto kerätään ilman suoria tunnistetietoja
- Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa: keskustelujen tallenteet litteroidaan ja litteraatiit pseudonymisoidaan.
- Aineisto analysoidaan suoraan tunnistetiedoin, koska:

11. Henkilötietojen siirtäminen ja jakaminen kolmansille osapuolille

Tutkimuksen kyselyvastaukset kerätään Qualtrics-yhtiön kyselytyökalulla, johon tiedot kyselyn yhteydessä väliaikaisesti tallentuvat. Qualtrics ei osallistu tietojen analysointiin.

Keskustelujen nauhoitukset, joihin on tallentunut osallistujan ääni, voidaan luovuttaa ulkopuoliselle taholle tutkimustarkoituksiin tehtävää litterointia varten. Litteroinnilla tarkoitetaan puhemuotoisen aineiston purkamista tekstimuotoiseksi aineistoksi.

Opiskelijapuntarin osallistujapalkkioiden maksamista varten kerättyjä henkilötietoja (nimi, osoite, puhelinnumero, henkilötunnus, pankkitilin numero) käsittelevät rekisterinpitäjäorganisaatioin palkanmaksusta vastaavat tahot niiltä osin kuin palkkion maksamisen kannalta on välttämätöntä.

Kaikilta edellä mainituilta tahoilta edellytetään henkilötietojen käsittelyssä ehdotonta luottamuksellisuutta, vastuullisuutta ja tietosuojaperiaatteiden noudattamista.

12. Henkilötietojen siirtäminen EU:n tai ETA:n ulkopuolelle

Henkilötietoja ei siirretä Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

13. Automaattinen päätöksenteko

Tutkimuksessa ei tehdä automaattisia päätöksiä, joilla olisi merkittävä vaikutus tutkittaviin.

14. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Tutkimusaineisto poistetaan

Tutkimusaineisto säilytetään tämän tutkimuksen tulosten luotettavuuden arvioimista varten:

ilman suoria tunnistetietoja tunnistetiedoin

Tutkimusaineisto säilytetään myöhempää, yhteensopivaa tieteellistä tutkimusta varten tietosuoja-asetuksen vaatimusten mukaisesti:

ilman suoria tunnistetietoja tunnistetiedoin

Tutkimusaineisto säilytetään Turun yliopiston tarjoamalla Seafire-palvelimella projektin keston ajan. Tutkimuksen päätyttyä tutkimuksessa kerätty kyselyaineisto varastoidaan Yhteiskuntatieteelliseen tiedearkistoon avoimen tieteen periaatteiden mukaisesti. Keskustelujen tallenteet tuhotaan. Keskustelujen pseudonymisoidut litteraatit säilytetään Turun yliopiston tarjoamalla Seafire-palvelimella viisi (5) vuotta tutkimusprojektin päättymispäivän jälkeen.

Tutkimusaineiston säilytys perustuu tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan b ja e alakohtiin. Tutkimusaineiston uudesta tutkimuskäytöstä lähetetään tutkittaville uusi tietosuojaseloste, paitsi jos rekisterinpitäjä ei enää pysty tunnistamaan tutkittavia tutkimusaineistosta.

15. Rekisteröidyn oikeudet sekä niihin tehtävät poikkeamat

Lisätietoa tietosuoja-asetuksen mukaisista oikeuksistasi antaa kohdassa 1 mainittu yhteyshenkilö.

Rekisteröidyn oikeudet

Tietosuoja-asetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus:

- tarkistaa itseään koskevat tiedot (15 artikla)
- oikaista omia tietoja (16 artikla)
- poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi (17 artikla)
- rajoittaa omien tietojen käsittelyä (18 artikla)
- siirtää tiedot rekisterinpitäjältä toiselle (20 artikla)
- vastustaa tietojen käsittelyä (21 artikla)
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi (22 artikla)

Rekisteröity ei kuitenkaan voi käyttää kaikkia oikeuksia kaikissa tilanteissa. Tilanteeseen vaikuttaa esimerkiksi se, millä perusteella henkilötietoja käsitellään.

Rekisteröidyn oikeuksiin tehtävät poikkeamat

Tietosuojalainsäädäntö mahdollistaa rekisteröidyn oikeuksista poikkeamisen silloin, kun henkilötietoja käsitellään tieteellisessä tutkimuksessa ja oikeuksien toteuttaminen estäisi tai vaikeuttaisi suuressi käsittelyn tarkoitusten saavuttamista. Tarve tehdä poikkeamia rekisteröityjen oikeuksiin arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Tämän tietosuojaselosteen tutkimuksessa on todennäköisesti tarpeen tehdä poikkeamia seuraaviin rekisteröityjen oikeuksiin:

- Oikeus tarkistaa itseään koskevat tiedot (15 artikla)
- Oikeus oikaista omia tietoja (16 artikla)
- Oikeus poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi (17 artikla)
Oikeudesta poiketaan, sillä yksittäisen henkilön ääni- ja kuvatallenteen erottaminen keskustelun nauhoituksesta jälkikäteen ei ole mahdollista.
- Oikeus rajoittaa omien tietojen käsittelyä (18 artikla)
- Oikeus siirtää rekisterinpitäjältä toiselle (20 artikla)
Oikeudesta poiketaan, sillä tutkimusaineistoja ja niihin sisältyviä henkilötietoja ei luovuteta tutkimusryhmän ulkopuolelle tutkimushankkeen aikana tässä tietosuojaselosteessa mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta.
- Oikeus vastustaa tietojen käsittelyä (21 artikla)

Jos henkilötietojen käsittely tutkimuksessa ei edellytä rekisteröidyn tunnistamista eikä rekisterinpitäjä pysty tunnistamaan rekisteröityä, niin oikeutta tietojen tarkastamiseen, oikaisuun, poistoon, käsittelyn rajoittamiseen, ilmoitusvelvollisuuteen ja siirtämiseen ei sovelleta, ellei rekisteröity pysty antamaan luotettavan tunnistamisen mahdollistavia lisätietoja (11 artikla).

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetulle, jos koet, että henkilötietojasi on käsitelty soveltuvan tietosuojalainsäädännön vastaisesti.

Tietosuojavaltuutetun yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki
Puhelinvaihe: 029 566 6700
Sähköposti (kirjaamo): tietosuoja(at)om.fi